

## Filipeni - comentarii F. B. Hole

Către sfinți, episcopi și diaconi (v.1,2)

Când își începe epistola aceasta, Pavel nu se prezintă ca un apostol, cu rob al lui Isus Hristos. De aceea nu avem să privim experiența pe care el a fost călăuzit să ne-o prezinte ca ceva apostolic și oarecum dincolo de posibilitatea de a fi și pentru creștinii obișnuiți. Dimpotrivă, ea este experiența unui „rob”, așa cum suntem noi toți. El se adresează celor din Filipi despre care putem spune: „toți sfinții în Hristos Isus”. Pentru că ei erau în Hristos, erau puși deoparte pentru Dumnezeu. Erau episcopi și diaconi printre acești sfinți, dar nu ei erau menționați în cel dintâi loc. Acești oameni care aveau anumite slujbe în adunarea locală aveau un loc important și de onoare, dar ei nu stăpâneau peste moștenirea lui Dumnezeu, ca să pretindă locul întâi în toate. Pe lângă asta, în loc să fie un singur episcop pentru mai multe adunări, erau mai mulți episcopi în această adunare.

Mulțumiri pentru parte pe care ei o aveau în evanghelie (1.3-7)

Îndată după salutul de la început, Pavel mărturisește bucuria pe care o avea când se gândea la sfinții din Filipi. Ei erau caracterizați în mod deosebit de comuniunea pe care o aveau în evanghelie. Îl avuseseră foarte mult pe Pavel în inimile lor și stătuseră lângă el ca împreună părtăși, și toate acestea erau o dovadă a lucrării lui Dumnezeu în ei. Dumnezeu începuse în ei o lucrare bună, care se arăta în felul acesta; și ceea ce începuse Dumnezeu, El avea să ducă la bun sfârșit, până în ziua lui Isus Hristos.

În mod evident ei erau caracterizați de o mare iubire pentru evanghelie și de o comuniune din inimă cu ea într-un fel practic; și nu numai cu ea, ci și cu Pavel, care fusese trimis cu ea, și în felul acesta ei erau părtăși ai harului lui. Și ei erau împreună părtăși nu numai la întărirea evangheliei prin rezultatele minunate pe care le produsese, dar și la lanțurile în care se afla trimisul ei. Poate sunt mulți gata să ia parte la întărirea aceasta, poate și în apărare, care totuși nu sunt gata când este vorba de lanțuri și necazuri. Lanțurile sunt testul, iar promptitudinea de a participa în situația aceasta este o dovadă mai sigură a lucrării lui Dumnezeu în om decât multa cunoaștere a doctrinei creștine.

Dragostea care crește până în ziua lui Hristos (1.8-11)

Versetul 8 ne asigură cât de deplin a răspuns Pavel dragostei filipenilor, și în adevăr, i-a și întrecut în ea. Versetele 4 și 10 ne arată dorința inimii lui pentru ei, ca ei să crească tot mai mult în dragoste, cunoștință, pricepere, în curăție și în roade. Multe din ce ei aveau îi erau foarte plăcute, iar dorința apostolului se rezuma în cuvintele „tot mai mult și mai mult”.

În timp ce lucrarea lui Dumnezeu pentru noi a fost împlinită odată pentru totdeauna de Domnul Isus, lucrarea lui Dumnezeu în noi prin Duhul Său Sfânt este un lucru progresiv. A crește tot mai mult în dragoste este în mod evident lucrul principal, pentru că felul acesta va crește cunoștința și puterea noastră de a deosebi lucrurile. Mai mult și mai mult vom deosebi ceea ce este de valoare și ne vom găsi plăcerea în aceste lucruri, și ne vom ține curați de orice le-ar întuneca, și prin urmare vom fi plini de rodul care produce dreptate spre slava și lauda lui Dumnezeu. Dragostea este în adevăr firea divină. În firea aceasta avem să creștem ca rezultat al lucrării lui Dumnezeu în noi, care va continua până la sfârșitul călătoriei noastre pe pământ, și își va ajunge scopul și se va arăta din plin când va veni ziua lui Hristos.

Lanțurile apostolului – motiv și pentru alții de a vesti evanghelia (1.12-17)

În versetul 12 apostolul începe să vorbească despre împrejurările în care se afla el însuși; dar nu se arăta ca unul care se plânge sau caută să ne îndrepte gândurile spre ele, ci mai degrabă să arate cum Dumnezeu, care este mai presus de orice împrejurări, le-a făcut să lucreze spre înaintarea evangheliei.

Ce lovitură trebuie să fi fost pentru credincioșii din acel timp, când Pavel a fost închis sub mână de fier a Romei! Se părea că pe neașteptate a căzut un stingător peste lucrurile și triumfurile sale nemăsurate și trebuia să se arate un dezastru total. Totuși n-a fost nimic de felul acesta, ci dimpotrivă, și în versetele care urmează aflăm felul în care Dumnezeu a întors situația spre bine.

Era ceva deosebit spre bine că lucrurile s-au desfășurat în așa fel încât să arate că punerea în închisoare a lui Pavel era în întregime din cauza evangheliei. De la cercurile mai de sus ale Romei până la cele mai de jos se făcuse cunoscut clar că lanțurile lui erau pentru Hristos, și nu ca ale acelor răufăcători obișnuiți.

Era chiar mai mult spre bine, că cei mai mulți dintre frați au căpătat îndrăzneală datorită închiderii lui. În loc să fie descurajați și înfricoșați, au îndrăznit cu o încredere deplină în Domnul și prin urmare au fost mai fără teamă când vesteau Cuvântul. Era o minoritate nefericită care se alăturase predicării cu motive rele – pentru că aceștia erau împotriva lui Pavel și sperau să-i facă și mai mare necaz – dar oricum, ei îl predicau pe Hristos și de aceea Dumnezeu stăpâna toate spre binecuvântare.

### Filipeni 1:19-20

Bucuria apostolului că oricum Hristos este vestit (1.18,19)

Aici putem avea într-un mod izbitor o privire în viața lăuntrică și spiritul apostolului. Încercările lui erau foarte grele. Nu numai că închisoarea ar fi putut să-i agite spiritul, dar și felul de purtare al acestor frați invidioși și certăreți l-ar fi enervat peste măsură. Dar iată-l, calm, încrezător, fără vreo urmă de enervare în duhul lui: un adevărat triumf al puterii lui Dumnezeu. Și secretul este că învățase să se uite pe sine însuși și vedea lucrurile cu totul din perspectiva divină. Ce avea importanță pentru el era nu cum îl afectau pe el lucrurile, ci cum îl afectau pe Hristos și interesele Lui. Putea să fie ceva rău pentru Pavel, dar dacă era bine pentru Hristos, atunci nu mai avea nimic de spus, pentru că aceasta era singurul lucru care avea importanță pentru el.

Ca urmare a acestei gândiri, apostolul putea spune: „și în aceasta mă bucur, da, mă voi bucura”. El se bucura de predicarea lui Hristos, și se bucura în siguranța că toate acestea care păreau a fi atât de mult împotriva lui, se vor întoarce spre slava lui; și filipenii aveau să-l ajute prin rugăciune, iar ajutorul Duhului lui Isus Hristos era întotdeauna cu el.

Mântuire în prezent; Hristos preamărit în trupul Lui (1.19,20)

Versetul 19 ne aduce înainte o mântuire în prezent, de care Pavel însuși avea nevoie și aștepta s-o primească. Ce fel de mântuire era se vede clar când citim versetul 20. Dorința și așteptarea lui erau ca Hristos să fie preamărit în trupul lui, fie prin viață, fie prin moarte. Împlinirea dorinței acesteia includea o mântuire, pentru că în mod natural fiecare dintre noi dorim propria noastră mărire și satisfacție prin trupurile noastre. oare am descoperit fiecare dintre noi că pentru a abate întreaga înclinație și direcție a sufletelor noastre de la noi înșine spre Hristos este o mântuire minunată în prezent? Ne-am rugat vreodată în felul acesta:

„Mântuitorul meu, Tu ne-ai oferit odihna, Te rog să mi-o dai și mie, Odihna de a înceta cu mine însumi și de a-mi găsi totul în Tine?”

Ca rod al experienței: a trăi este Hristos, a muri este câștig (1.21-23)

Mântuirea din prezent se află deci în punerea deoparte a eului și în înălțarea lui Hristos, și nu numai mântuire, dar și ceea ce este în realitate viață. Când apostolul spunea: „pentru mine a trăi este Hristos”, el nu prezenta un fapt al doctrinei creștine, ci vorbea în mod experimental. Este în adevăr o realitate că Hristos este viața sfinților Săi, dar aici aflăm că faptul acesta era arătat în experiențe și practica lui Pavel, încât viața lui putea fi rezumată într-un singur cuvânt: Hristos. Hristos trăia în Pavel și prin Pavel. El era Obiectul existenței lui Pavel, și caracterul Lui se manifesta în el, deși încă, desigur, nu într-o măsură perfectă.

Dacă viața însemna Hristos trăind în Pavel, moarte însemna ca Pavel să fie cu Hristos; și de aceea adaugă: „a muri este câștig”. Moartea oricărui creștin este un câștig, când vine, dar este foarte evident că nu mulți dintre noi sunt într-o conștiință care rămâne a acestui fapt. Când cei iubiți ai noștri care cred sunt luați de lângă noi, ne mângâiem noi înșine cu gândul că pentru ei înseamnă a fi cu Hristos, ceea ce este cu mult mai bine; totuși noi continuăm să ne lipim de viața din lumea aceasta într-un fel persistent. Am fost noi vreodată „strânși din două părți”(v.23) ca Pavel? Cei mai mulți dintre noi n-ar avea nicio dificultate să decidă, dacă alegerea ne-ar fi lăsată nouă! Am alege îndată, pentru că nu ni s-a spus care este alternativa cea mai bună.

Moartea este un câștig, și Pavel știa că era câștig; trebuie să ne amintim că el fusese răpit în cer cu ani în urmă, deși dacă era în trup sau afară din trup nu putea spune. În orice fel fusese, i se dăruise ceva din binecuvântarea de a fi cu Hristos. Putem lua cuvintele „cu mult mai bine” ca fiind propria sa concluzie cu privire la rodul acelei experiențe minunate, precum și ca descoperire de la Dumnezeu a faptului acestuia minunat.

Nu „mai bine”, ci „cu mult mai bine”; a rămâne aici pentru progresul lucrării lui Dumnezeu (1.22-26)

Când spune: „nu știu ce să aleg”(v.22), nu avem să înțelegem că el ar fi fost să decidă dacă avea să trăiască sau să moară. Cel puțin, așa gândim. El scria foarte familiar preaiubiților lui filipeni care se întorseseră la Dumnezeu prin el, și de aceea nu se oprește să spună: „dacă mie mi-ar fi fost lăsată alegerea”. El știa că era nu numai mai bine, ci cu mult mai bine a fi cu Hristos, totuși nu el decidea potrivit propriilor sale simțiri. Vedem din nou că singurul lucru care conta era înaintarea intereselor Domnului. Simțea că ceea ce era mai mult pentru ajutorul sfinților era să decidă printre ei ceva mai mult, și de aceea avea încrederea că așa va fi, cum spusesese în versetul 25.

Să fim foarte clari că plecare despre care vorbește apostolul aici nu are nimic a face cu venirea din nou a Domnului. El se referă la starea intermediară sau „dezbrăcarea” despre care scrisese în 2 Corinteni 5.4. În acel pasaj el arată că starea de „îmbrăcați” – când vom fi „îmbrăcați” cu trupurile noastre glorioase este oricum superioară celei de „dezbrăcați”. Totuși aici, în Filipeni, vedem că starea de „dezbrăcat” este cu mult mai bună decât ceea pe care o putem cunoaște fiind încă îmbrăcați în trupurile smeririi noastre de acum. Tot ce înseamnă aceasta în detaliu în mod necesar nu poate fi conceput de noi în condiția noastră de acum, dar să rămânem siguri că înaintea noastră sunt binecuvântări mai presus de toate gândurile noastre.

Se pare destul de sigur că Pavel era îndreptățit în încrederea lui și că „a rămas și a fost” cu ei alți câțiva ani, având în vedere progresul lor spiritual și bucuria lor, și le-a dat un motiv am departe de bucurie prin venirea printre ei pentru un timp scurt.

O purtare într-un chip vrednic de evanghelie (1.27)

În ce îi privește pe ei, apostolul avea numai o mare dorință ca, fie că ca veni la ei, fie că nu va fi de față, ei să se poarte într-un chip vrednic de evanghelie. Nu numai să stea tari, ci să „stea tari într-un singur duh”. Nu numai să lupte pentru credința evangheliei, dar să facă acest lucru „cu un singur suflet” și „împreună”.

Aici este o poruncă apostolică și este bine să pătrundă foarte adânc în inimile noastre. nu este ușor de explicat lipsa de putere arătată în legătură cu evanghelia, în ce privește progresul ei printre cei nemântuiți sau în ce privește stabilitatea celor care sunt mântuiți. „Stați tari”, cum vedeți, vine înaintea cuvântului „luptând împreună”. Și din cuvântul „luptați împreună”, care se află numai aici și în Filipeni 4.3, derivă cuvântul de astăzi, atlet. Se pare deci că arată nu atât de mult o luptă prin cuvinte sau argumente pentru a menține adevărul evangheliei, cât mai ales în forma de a lucra pentru folosul evangheliei.

În Romani 15.30 și în Iuda 3 avem cuvântul „a lupta” redat pentru două cuvinte diferite din care avem astăzi cuvântul „a agoniza”. Sfinții aveau „să agonizeze împreună” în rugăciune cu Pavel și să agonizeze pentru credință. Aici, în Filipeni 1.27, ni se spune să luptăm (ca atleți) sau să lucrăm împreună pentru evanghelie. Dacă ar fi mai multă „agonizare împreună” în rugăciune și „lucrare împreună” pentru evanghelie, am vedea mai multe rezultate.

Când vom merge mai departe în epistola aceasta vom descoperi că unitatea în gândire și în spirit este lucrul important pe care îl avea Pavel cu privire la filipeni, pentru că neînțelegerea este un rău care are un fel deosebit de a se strecura printre creștinii cei mai spirituali și devotați, pe căi variate și neobservate.

## Harul de a suferi (1.28-30)

Când neînțelegerea este înlăturată și unitatea învinge printre sfinți, adversarii nu se arată prea alarmați, și atunci este mai multă atitudine gata pentru suferință. Fapt este că niciodată nu trebuie să ne înfricoșăm de adversari. Faptul că ei sunt adversari este pentru ei o dovadă că vor fi distruși când Dumnezeu își va arăta puterea . și când El intervine, aceasta înseamnă mântuire pentru ai Săi. În timp ce așteptăm intervenția Lui, partea noastră este să luptăm și să suferim pentru El. Filipenii văzuseră lucrul acesta în Pavel, cum ni se mărturisește în Faptele 16, și acum ei auzeau despre același fel de lucru care s-a petrecut cu el în Roma.

A suferi pentru Hristos și evanghelia Lui este prezentat aici ca un privilegiu dăruit nouă, celor credincioși. Dacă n-am fi atât de trist indispuși de neînțelegerile și de lipsa de unitate din adunare, pe de o parte, și de atacul lumii și a spiritului lumii, pe de altă parte, aceasta este lumina în care ar trebui să privim suferința. Și cât de mult am fi binecuvântați!

## Hristos, izvorul oricărei mângâieri; comuniunea dată de Duhul Sfânt (2.1)

Cel dintâi verset din acest capitol pare a fi o aluzie la darurile filipenilor care au ajuns la Pavel cu ajutorul lui Epafrodit. Darurile acestea fuseseră pentru el o exprimare care reîmprospăta foarte mult dragostea și înțelegerea care îi caracteriza și o comuniune reală a Duhului care exista între el și ei. ca rezultat, inima lui a fost umplută de mângâiere și încurajare în mijlocul necazurilor lui. În timp ce recunoaștem aplicația directă a acestui verset, să nu pierdem semnificația lui generală. Hristos este izvorul mângâierii; dragostea este cea care produce încurajare; Duhul lui Dumnezeu pe care Îl au în comun toți cei credincioși cu adevărat este originea comuniunii.

Lucrurile acestea fiind fapte, apostolul le folosește în îndemnul pe care-l dă. Cuvântul „dacă” repetat de patru ori în versetul acesta are de fapt sensul „deoarece”. Deoarece așa sunt lucrurile acestea, el îi roagă să-i împlinească bucuria până la capăt, având același gând și înlăturând orice urmă de neînțelegere.

## Aceiași gândire, aceeași dragoste (2.2)

Gândim că experiența dovedește că neînțelegerea este o lucrare a firii păcătoase, iar textul acesta arată cât de mare era dorința apostolului ca ea să fie înlăturată dintre filipeni. Este de notat cât de multe expresii a folosit arătându-și dorințele acestea printre ei.

Mai întâi de toate ei aveau să fie cu aceeași gândire. Evident, este un lucru mare când toți credincioșii gândesc la fel, totuși trebuie de asemenea să fie văzut duhul care se află la baza gândirii lor. Dacă acesta ar fi greșit, simpla gândire la fel nu va garanta absența neînțelegerii. De aceea el adaugă: „având aceeași dragoste”. Numai dragostea poate produce ceea ce urmează: „având o bună înțelegere” sau „uniți în suflet”, care de asemenea conduce la gândirea tuturor spre același lucru. În capitolul 3 vom vedea că Pavel spune: „una fac”(v.3). El era un om care avea un singur obiectiv, urmărind un singur lucru, în loc să-și împrăstie energia în urmărirea mai multor lucruri. Aici el îi îndeamnă pe alții să gândească un singur lucru. Numai omul a cărui gândire este centrată spre un singur lucru de toată însemnătatea poate fi caracterizat de urmărirea unui singur lucru. Nu este greu de văzut că dacă toți suntem înclinați spre un singur lucru, sub controlul aceleiași dragoste, nu va fi mult loc pentru neînțelegere.

## Slava deșartă personală în contrast cu gândirea la foloasele altuia (2.3,4)

Totuși apostolul are ceva mai mult de spus despre ideea aceasta. Versetul 2 aduce în adevăr elementele pozitive importante pentru a realiza unitatea practică, dar el caută să excludă elementele răului care o distrug. Aceasta, în versetul 3. Este foarte posibil să facem unele lucruri drepte în ele însele, cu un spirit de ceartă, așa cum am văzut în capitolul 1, unde citim despre unii frați care predicau pe Hristos „din invidie și ceartă”. Mai mult, gloria deșartă este un produs rău al firii păcătoase care este foarte adânc înrădăcinat în inima omului căzut. De câte ori am făcut ce era destul de drept, dar cu dorința ascunsă de a câștiga stimă și slavă de la cei din jurul nostru? Să dăm timp conștiinței să răspundă, și vom simți tăișul ascuțit al acestor cuvinte.

Slava deșartă stă la rădăcina proporției mari a certurilor și neînțelegerilor care tulbură pe creștini, chiar a celor care de altfel au o gândire spirituală. Opusul slavei deșarte este caracterul acesta modest al gândirii care ne conduce să prețuim pe alții mai presus de noi înșine. Smerenia gândirii, mai mult, ne conduce la o lărgire a gândirii care este indicată în versetul 4. Dacă sunt centrat spre mine însumi, urmărind numai interesele și slava mea, desigur, mă preocupă numai lucrurile mele. Dacă, pe de altă parte, Hristos este centrul meu, urmărind interesele și gloria Lui, privesc și spre lucrurile altora. Și dacă lucrurile altora sunt în adevăr mai mult spre slava lui Hristos decât sunt ale mele, voi privi mai mult la lucrurile altora decât la ale mele.

## A fi în noi felul de a gândi al lui Hristos (2.5)

Aici se pare că apostolul ar fi anticipat ideea că filipenii ar fi putut să-i spună: „Ne-ai îndemnat să fim într-un singur duh, de acord în toate, cu un singur gând. Dar cum să realizăm un astfel de lucru? Nu se poate tăgădui faptul că printre noi sunt diferențe de gândire și de judecată. A cărui gândire să învingă?”

Răspunsul lui este: „Acest gând să fie în voi” – gândul care era „și în Hristos”. Aici, prin „gând” avem să înțelegem nu un simplu gând sau o opinie, ci un întreg fel de gândire. Felul de gândire al lui Hristos trebuie să ne caracterizeze, și aceasta este un lucru foarte profund. Dacă felul său de gândire ne caracterizează, vom fi eliberați de neînțelegere chiar dacă nu vedem la fel fiecare amănunt. Versetele 15 și 16 din capitolul 3 ne arată lucrul acesta.

## El Însuși S-a smerit, EL Însuși S-a golit, luând un chip de rob (2.6-8)

Ce nume era gândul care era în Hristos Isus? Putem răspunde prin cuvintele din versetul 8: „El Însuși S-a smerit”. Fapt este că gândul care era în Hristos este cu totul opus gândului care era în Adam. Însăși cuvintele Domnului din Matei 23.12 sunt o ilustrare a faptului acestuia. În Adam s-a găsit gândul de a se înălța el însuși, și drept consecință a căzut în adâncimi. În Hristos s-a găsit jertfirea de Sine, gândul de a Se smeri El Însuși, și așa cum vedem în acest pasaj, El este înălțat în locul suprem.

Pornim de la înălțimea supremă a versetului 6. El era în chipul lui Dumnezeu. Părinții noștri au fost ispitiți să ia pentru ei ceva care era mai presus de ei – să devină ca niște dumnezei, așa cum ne spune Geneza 3.5. Locul acela nu era pentru ei, și încercarea lor de a-l căpăta era curată tâlhărie. Dar nu era nimic din toate acestea cu Domnul nostru. În cazul Lui egalitatea cu Dumnezeu nu era ceva de apucat. Ea era a Lui pentru că El era Dumnezeu. Nu putea fi mai presus de ceea ce era. Înaintea Lui era doar alternativa de a sta așa cum era și acolo unde era – sau a coborî la noi în smerenie.

Binecuvântat fie Dumnezeu, El a ales pe cea din urmă. Versetul 7 este începutul acestei istorii minunate. Deși ca origine în chipul lui Dumnezeu. El a luat asupra Sa un alt chip, chipul unui rob, făcându-Se în asemănarea oamenilor. Aceasta însemna că El Însuși S-a golit, pentru a fi în acest loc.

Teoria greșită numită „kenosis” și faptul că El Însuși S-a golit (2.7)

Cu ani în urmă, când criticii necredincioși ai Bibliei se aflau în conflict cu cuvintele Domnului, au inventat așa-zisa teorie „kenosis” ca să tăgăduiască adevărul cuvintelor Lui, în timp ce Îi dădeau o oarecare măsură de respect și omagiu. Kenosis este un cuvânt grecesc folosit în acest pasaj cu sensul de „a goli”. Teoria aceasta Îl prezintă pe Hristos ca dezbrăcându-Se de Sine Însuși atât de deplin încât, din tot ce era divin, El a devenit un iudeu tot atât de ignorant ca majoritatea iudeilor care trăiau în timpul Lui. De aceea unii critici din secolele 19 și 20 expunând această teorie, se simțeau în stare să vorbească împotriva Fiului lui Dumnezeu.

Întorcându-ne de la această teorie mizerabilă, trebuie să nu uităm faptul că este o adevărată „kenosis”, o adevărată golire, pentru că pasajul acesta ne vorbește despre ea. Dacă dorim să înțelegem ce înseamnă ea, ne îndreptăm spre evanghelii și în ele vedem ce anume implica faptul că El a devenit Om, de asemenea că El era Dumnezeu, strălucind continuu prin ceea ce era umanitatea Sa. Pot fi citate numai câteva exemple pentru a ilustra ideea la care ne referim.

Devenind Om, Isus a fost uns cu Duhul Sfânt și cu putere. Ca urmare, în loc de a acționa doar prin puterea Dumnezeirii Sale, El a acționat în puterea Duhului. Era o situație când Dumnezeu lucra în El prin puterea Duhului (Fapte 10.38; Luca 4.14; Fapte 2.22)

El este Creatorul, așa cum se arată clar în Coloseni 1.16, totuși, ca Om, El preciza că locurile în împărăția care va veni nu erau partea Lui ca să le dea (Mat.20.23) De asemenea El renunța la inițiativa personală în cuvintele și în faptele Lui. El atribuia toate Tatălui (Ioan 5.19; 27.30; 14.10)

Observând aceste lucruri, îndată vedem că adevărata „golire”, care era propriul Său act, a avut loc pentru că luase forma unui rob ca o realitate. Dacă n-ar fi fost cu scopul acesta, noi am fi putut sări la concluzia că aceste cuvinte, „luând chip de rob”, ar însemna simplu, un fapt asemănător celui al papei de la Roma, care ar spune ocazional că ia locul unui slujitor, spălând picioarele vreunui cerșetor sărac. Așa ceva el ar face de formă, dar oamenii știu că în realitate viața pe acest pământ îi este plină de eleganță și splendoare. Când Domnul nostru Isus a luat chip de rob, El l-a luat în toată realitatea lui.

Smerirea Lui: până la moartea de cruce (2.8)

Versetul 8 duce istoria smeririi Lui la punctul culminat. Dacă versetul 7 ne dă coborârea Lui minunată din gloria deplină a Dumnezeirii la stare și locul de Om, versetul acesta ne dă coborârea mai departe ca Om în moartea de pe cruce. Toată viața Lui a fost caracterizată de „coborâre”, de o smerire crescândă din partea Lui, până ce a ajuns la moarte, și moartea aceasta de o suferință și rușine extremă – moarte de cruce.

Felul Său de gândire a fost să coboare, și felul acesta de gândire trebuie să fie și al nostru. Numai fiind născuți din Dumnezeu și având Duhul lui Dumnezeu este posibil să gândim la fel. Să acceptăm acest lucru și să ne judecăm pe noi înșine în privința aceasta.

Isus mărturisit ca Domn de către orice ființă creată (2.9-11)

Cele trei versete care arată în amănunt smerirea Sa sunt urmate acum de alte trei care declară înălțarea Sa potrivit hotărârii lui Dumnezeu Tatăl. El încă ia toate din mâna Tatălui care l-a dăruit un Nume care este în mod absolut suprem. În acest pasaj, „Numele” este folosit, așa gândim în același fel ca în Evrei 1.4. Nu este o referire la un nume specific, cum ar fi Domnul sau Isus, sau Hristos, sau oricare altul, ci mai degrabă la faima, la reputația Sa. Isus, care a fost altădată disprețuit și respins, are o astfel de faimă, de renume, încât până la urmă orice ființă creată va trebui să se plece înaintea Lui, și să recunoască faptul că El este Domn. Și când întregul univers Îl va admira, fie că vor face aceasta cu bunăvoință, fie cu necazul constrângerii, totul va fi spre gloria lui Dumnezeu Tatăl.

Lucrați până la capăt mântuirii (2.12)

În versetul 12 apostolul lasă această temă deosebit de plăcută și se întoarce la îndemnul său care începuse cu versetul 27 al capitolului 1. El dorea ca felul lor de viață să fie cu totul potrivit evangheliei, ca să fie caracterizați de o lucrare cu inimă pentru evanghelie, cu un singur gând și curaj în prezența împotrivrării. În trecut, când Pavel fusese printre ei s-a bucurat de ascultarea lor. Să fie, dacă s-ar putea, și mai ascultători de cuvântul lui, acum când ei erau lipsiți de ajutorul lui personal. Pericole îi amenințau din afară, și era pericolul acesta mai subtil al neînțelegerii dinăuntru, de aceea să-și dubleze puterea ca să caute să dovedească acel gând care era în Hristos Isus. În felul acesta ei aveau să-și lucreze mântuirea de toate câte îi amenințau. Să facă lucrul acesta cu teamă și tremur, amintindu-și de propria lor slăbiciune. Odată Petru gândea că ar fi putut lucra propria lui mântuire fără teamă și tremur, și știm ce s-a întâmplat.

Dumnezeu este Cel care lucrează în noi (2.13)

Acesta este și înțelesul simplu al acestui verset prea folosit și abuzat. Nu-l putem aplica și pentru noi înșine? Desigur, putem. De aceea Dumnezeu să ne facă să voim ce vrea El. Nu avem nevoie să ne ferim de a lucra, având în vedere versetul 13. Avem să lucrăm mântuirea noastră, însă Dumnezeu este Cel care lucrează în noi și voința și înfăptuirea, după buna Sa plăcere. Să notăm acest lucru. Dumnezeu lucrează atât voința cât și înfăptuirea, și voința vine întâi. În felul acesta lucrarea lui Dumnezeu și lucrarea noastră sunt văzute ca fiind împreună în mod armonios. Lucrarea lui Dumnezeu trebuie întotdeauna să fie înaintea celei a noastre, atât ca timp cât și ca importanță.

Totuși situația aceasta nu este prezentată într-un fel care să ne facă fataliști. Lucrarea noastră este menționată întâi, în versetul 12 și responsabilitatea pentru ea rămâne partea noastră. Faptul că Dumnezeu lucrează ne este adus înaintea ca încurajare, ca impuls.

Strălucind ca niște lumini în lume (2.14-16)

În felul acesta, învățați de Dumnezeu să iubim voia Lui, și având în noi gândul lui Hristos, o vom realiza în viața noastră. Nu va fi nimic de silă și cu discuții, ci așa cum se potrivește unor copii ai lui Dumnezeu fără vină și curați, purtând caracterul lui Dumnezeu, ai cărui copii suntem. Omenirea a devenit o generație strâmbă și sucită, și noi avem să trăim într-un fel care prezintă contrastul cel mai mare posibil. Numai în felul acesta vom fi lumini în întunericul lumii.

Cuvântul „a străluci” din aceste versete este folosit pentru răsăritul sau arătarea corpurilor cerești pe cer. Aceasta ne dă un gând izbitor. Noi ar trebui să apărem ca luminători cerești pentru lumea aceasta. Așa facem noi? Numai dacă suntem cu totul deosebiți de felul de a fi al lumii acesteia, așa cum ni se spune în prima parte a versetului. Numai atunci putem în adevăr să oferim altora cuvântul vieții.

Trebuie să fie viață, la fel și mărturia buzelor noastre, dacă este să oferim cuvântul vieții. Cuvântul mărturiei devine deseori cuvânt al vieții pentru alții, când a fost mai întâi în viața celui ce dă mărturie. Dacă aceasta se împlinea în cazul celor credincioși preaiubiți de el în Filipi, Pavel avea siguranța că osteneala lui n-a fost în zadar. El anticipa motivul bucuriei când Hristos Se va arăta și ca începe ziua Sa. El putea vedea lucrarea lui Dumnezeu în ei, dusă până la capăt, așa cum spune în capitolul 1.6.

Posibilitatea ca Pavel să fie martir (2.17)

După ce a adus înaintea filipenilor exemplul suprem al Domnului Isus, care a fost „ascultător până la moarte”, și după ce i-a îndemnat la ascultarea care însemna a face din inimă „buna plăcere” a lui Dumnezeu, apostolul se referă din nou la sine însuși în versetul 17. Deși își exprimase gândul că va fi cu ei pentru un timp (1.25), totuși aici vede și posibilitatea de a muri în curând ca martir. Unii oameni pun mare însemnătate pe „părerile” lor și le înalță aproape la siguranță și autoritate. Este o greșală. Pavel avea „părerile” lui cu privire la viitor, și noi repede le credem. Totuși chiar și el, un apostol, nutrea gândul că s-ar putea să aibă loc un astfel de eveniment.

Cuvântul „turnat” din versetul 17 este folosit de Pavel și în 2 Timotei 4.6, când martiriul său era amenințator. Făcea desigur aluzie la acele jertfe de băutură pe care le porunea legea. „A patra parte dintr-un hin de vin” se turna peste unele jertfe, înaintea Domnului.

Darul adus de filipeni văzut ca o jertfă, iar moartea lui Pavel ca o simplă jertfă de băutură (2.17,18)

Două lucruri izbitoare se întâlnesc în versetele 17 și 18. Întâi, el numește darurile filipenilor, trimise din sărăcia lor prin mâna lui Epafrodit, ca „jertfa și slujba credinței voastre”. Aceasta înseamnă că el le considera ca o jertfă principală. Moartea lui ca martir, el o considera ca o cantitate mici de vin turnată peste jertfa lor, ca un dar de băutură, adică o jertfă minoră. Un fel extraordinar de a prezenta lucrurile! Noi am fi inversat situația și am fi gândit la dăruirea filipenilor ca o jertfă de băutură vărsată peste marea jertfă ca martir a lui Pavel.

De ce a estimat Pavel lucrurile în felul acesta? Pentru că el nu căuta „la lucrurile lui... ci și la cele ale altora” (2.4). El era un exemplu izbitor al îndemnurilor date filipenilor și al gândirii care era în Hristos Isus. Nu era nimic teatral în ce spunea Pavel, nici răsplătire a comportării lor. Încântat de harul lui Hristos care se vedea în cei întorși la Dumnezeu pe care îi iubea, spunea ceea ce gândea.

Bucuria adusă de perspectiva de a fi martir (2.18)

Al doilea lucru izbitor este că de fapt el privea ideea de a fi martir ca o provocare la o izbucnire de bucurie, pentru el însuși și pentru filipeni – o bucurie pentru toți. În adevăr, o purtare foarte nenaturală. Nu era naturală, ci spirituală. Fapt este că Pavel credea ca realitate ceea ce spunea despre a pleca și a fi cu Hristos. În adevăr, așa era „mult mai bine”. El știa că filipenii îl iubeau atât de mult încât, cu toată înfrustrarea de a-l pierde, ei se ridicau deasupra propriilor sentimente pentru a se bucura împreună cu el. Ne temem că noi schimbăm Filipeni 1.23 într-o generalitate evlavioasă. Pentru Pavel era cu mult mai mult decât atât.

Dorința de a-l trimite la ei pe Timotei, când toți căutau cele ale lor, nu ale lui Hristos (2.19-24)

Totuși nu presimțea moartea de martir chiar în timpul acela, așa cum le spusese, și de aceea dorea să-l trimită în curând la ei pe Timotei, ca să-i ajute în ce privește starea lor spirituală, și de asemenea să afle despre ei prin el.

În acel moment nu era nimeni altul cu același gând ca el și atât de zelos pentru binele filipenilor. Mulțimea celor credincioși era caracterizată de căutarea propriilor lor lucruri, și nu ale lui Hristos. Timotei era o excepție fericită. Era un adevărat fiu al tatălui sau spiritual. Gândul care era în Hristos era și în el. Ne temem că această căutare a propriilor noastre interese și nu ale lui Hristos este din nefericire obișnuită printre credincioșii de astăzi. Nici un slujitor al lui Dumnezeu nu poate sluji în mod real pe sfinți, decât dacă se mișcă printre ei, căutând nimic altceva decât interesele lui Hristos.

Timotei era cel pe care apostolul spera să-l trimită mai demult, de asemenea spera ca el însuși să fie eliberat și în stare să se ducă la ei. totuși, dorea, pentru o comunicare mai rapidă cu ei, ca mulțumire pentru darurile lor, să-l trimită înapoi la ei pe Epafrodit, care fusese trimisul lor, și care acum devenea purtătorul epistolei pe care o cercetăm.

Calități ale lui Epafrodit: frate, împreună-lucrător, împreună-ostaș (2.25-30)

Acum în versetele 25-30, ni se permite să aruncăm o privire asupra calităților pe care le avea Epafrodit, pe care apostolul Pavel îl numește: „frate al meu, și împreună-lucrător, și împreună-ostaș”. El avea același fel de gândire, și îndată vedem, când apostolul Pavel spusese: „Nu am pe nimeni de același gând” că aceasta însemna: „Nu am pe nimeni dintre cei care mi-au fost ajutoarele mele imediate în Roma”. Epafrodit era din Filipi și nu era avut în vedere în prima remarcă.

Erau și sunt mulți care, deși recunoscători ca frați, cu greu s-ar putea vorbi despre ei ca lucrători și soldați. Epafrodit era un om cu toate aceste trei calități, și nu numai atât, dar și un lucrător și un soldat în întregime „împreună” cu Pavel. Ei au lucrat și au luptat împreună, cu aceleași obiective și scopuri. Ar putea fi dată o astfel de mărturie pentru cineva astăzi? Credem că s-ar putea, deoarece Noul Testament ne comunică din plin doctrina, felul de viață și lucrarea lui Pavel, acest slujitor al lui Dumnezeu dat ca model. În același timp ne temem că practic aceasta este o raritate. Orice credincios este chemat să fie un lucrător și un luptător. Mistria zidarului și sabia ar trebui să ne caracterizeze pe toți. Sunt ele ale noastre?. Și suntem noi caracterizați „părtași” cu Pavel în folosirea lor?

Călătorind spre Pavel cu darurile trimise de filipeni, Epafrodit se îmbolnăvise și fusese aproape de moarte. De două ori aflăm expresia „aproape de moarte”. Dar Dumnezeu avusese milă de el și a îndepărtat această mare întristare și pentru Pavel și pentru filipeni, deși el nu se gândea la viața lui, de dragul lucrării lui Hristos, și de aceea avea să fie prețuit în mod deosebit.

În Epafrodit vedem deci o altă persoană care călca pe urmele lui Pavel și ale lui Timotei, cupă cum și ei călcau pe urmele lui Hristos. Gândul care era în Hristos Isus se afla și în el, pentru că nu numai și-a riscat viața pentru a sluji pe Domnul lui, dar când fusese atât de bolnav încât ajunsese aproape de moarte, a fost „măhnit” nu din cauza bolii lui, ci pentru că aflase că frații din Filipi au auzit de boala lui și s-au întristat. Era un caz delicat referitor la un om care nu căuta „cele ale sale, ci ...și ale celorlalți”.

Repetarea cuvintelor „bucurați-vă în Domnul”(3.1)

A fost deci bucurie și pentru Pavel și pentru filipeni cu privire la Epafrodit; dar când intrăm în capitolul 3 aflăm bucuria permanentă a celui credincios. Dumnezeu poate să ne dea, și ne dă, să experimentăm îndurarea Sa și să ne învelească inimile, totuși pe de altă parte deseori El ne face să trecem prin vale plângerii. Dar chiar dacă împrejurărilor li se permite să se întoarcă împotriva noastră, și boala se sfârșește în moarte, Domnul însuși rămâne același. Bucuria noastră se află într-adevăr în El. „Bucurați-vă în Domnul” este un cuvânt deosebit de important pentru noi toți. În epistola aceasta apostolul se poate repeta, totuși tema fericită nu era plictisitoare pentru el, și era pentru siguranța lor. Nici un slujitor al lui Dumnezeu să nu se teamă că se repetă, pentru că noi suntem greoi când este vorba să primim lucrurile. Repetarea este un proces bun în lucrurile lui Dumnezeu.

Cei care caută să ne abată de la Hristos; iudaizării (3.2)

Totuși bucuria noastră trebuie să fie „în Domnul”. Sunt unii care caută să ne abată de la El, așa cum se arată în versetul 2. Vorbind de „câini” apostolul face aluzie probabil la oamenii cu o viață foarte rea, asemănătoare națiunilor necurate. Prin „lucrători răi”, la cei care mărturisesc că erau creștini, dar introduceau ceea ce era rău. Prin cei care „mutilau” se referă la dezbinarea iudaizării, în contrast cu adevărata „circumcizie” despre care vorbește versetul 3. Cuvântul „mutilare” înseamnă mai degrabă o înlăturare parțială, în contrast cu tăierea completă a morții, care era reprezentată de circumcizie. Iudaizării credeau în înlăturarea unor părți mai urâte crescute în carne, dar aceasta nu introducea moartea prin „dezbrăcarea de trupul firii păcătoase” (Col.2.11), care este un adevăr al creștinismului. Obiectul care era înaintea iudaizării era „ca să se laude cu trupul (carnea) vostru” (Gal.6.13). Oamenii nu se pot mândri în totul cu manifestările grosolane ale firii păcătoase și de aceea caută să scape de unele din ele, pentru a încuraja manifestări mai plăcute și estetice, cu care să se laude. Totuși nu este decât laudă cu firea păcătoasă.

Adevărata circumcizie; nicio încredere în firea păcătoasă (3.3)

Versetul 3 ne spune prin contrast ce sunt cei credincioși, văzuți potrivit gândurilor lui Hristos despre ei. Noi suntem adevărata circumcizie spirituală, noi care ne închinăm prin duhul lui Dumnezeu, care ne lăudăm în Hristos Isus și nu ne încredem în firea păcătoasă. Noi acceptăm sentința de condamnare a lui Dumnezeu asupra firii păcătoase și ne găsim totul în Hristos. Atunci, cu puterea Duhului neîntinat suntem plini de închinare față de Dumnezeu.

Dar cât de mult timp este folosit de obicei pentru a învăța să nu ne încredem în firea noastră și să dăm „votul de neîncredere” asupra ei! Prin câte experiențe avem să trecem deseori! Felul experiențelor la care ne referim ne sunt detaliate în Romani 7, și este o lecție care nu poate fi învățată numai teoretic, trebuie învățată în mod experimental. Nu este neapărat nevoie să avem un timp îndelungat ca să învățăm lecția aceasta, dar este un fapt că de obicei așa stau lucrurile.

Experiența apostolului; ce părea câștig socotit ca pierdere (3.4-7)

Însăși cazul lui Pavel, la care el se referă în versetele 4-7 arată că lecția aceasta poate fi învățată într-un fel foarte profund într-un timp foarte scurt. Dacă a fost vreodată un om căruia să nu-i găsești defect în felul lui de a fi, el era. În zilele noastre unii oameni spun că mor „întăriți cu toate ritualurile bisericii”. Despre el putem spune că a trăit întărit cu toate ritualurile și rânduielile și avantajele iudaismului. Dacă a fost vreodată o fire educată și religioasă în care să te încrezi, a fost cea a lui Saul din Tars. El era plin de religie și plin de mândria produsă de încrederea lui că totul îi era un câștig.

Dar în revelația aceea uimitoare care a avut loc pe drumul Damascului toate s-au răsturnat. El s-a descoperit pe sine însuși că era cu totul greșit. Ce își închipuise că erau avantaje a descoperit că erau dezavantaje; firea lui religioasă era o fire răzvrătită. Tot ce prețuise el, în care se încrezuse, cu care se mândrea, au coborât, s-au prăbușit. Hristos în glorie i Se arătase. Tot ce socotea el câștig, acum îl socotea pierdere, datorită lui Hristos. Încrederea pe care o avusese în firea lui s-a dus pentru totdeauna. Îndată ce s-au terminat acele trei zile de orbire, a început să se laude cu Hristos Isus. În acele zile lecția lui însemnată a fost învățată.

Toate socotite ca pierdere datorită prețului nespus de mare al cunoașterii lui Hristos Isus (3.8)

Și lecția a fost învățată temeinic și pentru totdeauna. Versetul 7 vorbește de concluzia la care ajunsese pe drumul Damascului. „Am socotit” – verbul este la trecut. Versetul 8 ne duce în ziua în care scria epistola aceasta, în închisoarea romană.

„Dar în adevăr și socotesc” – verbul este la prezent. Punctul la care ajunsese când s-a întors la Dumnezeu este confirmat și chiar adâncit, după treizeci de ani sau mai mult. Numai că acum el putea afirma ceea ce în mod natural nu putea spune când s-a întors la Dumnezeu. Timp

de treizeci de ani el crescuse în cunoașterea lui Hristos și prețul nespus de mare al acestei cunoașteri îl domina. Comparate cu aceasta, toate lucrurile nu erau decât o pierdere, și adâncimea și entuziasmul credințioșiei lui sunt exprimate în strălucirea cuvintelor „Hristos Isus, Domnul meu”.

Această socotire a tuturor lucrurilor ca o pierdere nu era numai o atitudine a gândirii lui, pentru că adaugă: „pentru care am suferit pierdere a toate”. Este un lucru să socotești toate lucrurile ca pierdere și cu totul altul să suferi efectiv pierderea tuturor. Amândouă au fost experiența apostolului. El n-a fost tulburat când a pierdut toate, pentru că mai înainte socotise toate ca pierdere. Totuși în Hristos avea un câștig infinit, în comparație cu care orice altceva nu era decât gunoi.

Nu însemna că el ar fi sperat „să-L câștige pe Hristos” ca rezultat al pierderii tuturor lucrurilor, în felul aceluia care își părăsise averea și se retrag în mânăstiri cu speranța că prin aceasta să-și asigure mântuirea sufletelor lor. Dimpotrivă, după ce a găsit o valoare atât de mare în Hristos, un preț nespus de mare al cunoașterii Lui, era pregătit ca în toate lucrurile să sufere pierdere ca să aibă pe Hristos câștig al său. Era o formă minunată a contului profit și pierdere, în care Pavel se afla ca un câștigător.

A fi găsit în Hristos, în dreptatea dată de Dumnezeu prin credința lui Hristos (3.9)

Tot câștigul lui Pavel ar putea fi rezumat într-un singur cuvânt: Hristos. Dar desigur acest lucru este în întregime bazat pe faptul de a fi „în Hristos” și a sta înaintea lui Dumnezeu în dreptatea care este prin credința lui Hristos. În afara acestei poziții nu ai putea avea pe Hristos ca fiind câștig al tău, nici n-ai fi gata să suferi pierdere în lumea aceasta.

Cât de izbitor este în versetul 9 contrastul dintre „propria mea dreptatea” și „dreptatea lui Dumnezeu”. Cea dintâi, dacă ar fi posibil s-o ai, ar fi „din lege”. Ar fi ceva cu totul omenesc, și potrivit cu standardul cerut de lege. Cealaltă este dreptatea în care stă, ca rod al evangheliei. Ea este „din Dumnezeu”, adică este divină, în contrast cu cea omenească. Ea este „prin credința lui Hristos”; adică este a noastră pe baza intervenției și lucrării Lui așa cum este prezentată credinței în evanghelie. Și ea este „prin credință” adică este primită pe principiul credinței, și nu pe principiul faptelor legii.

Am primit noi acest dar? Ne bucurăm că stăm într-o dreptate care este în totul divină în originea ei? Înțelegem că toate lucrurile firii noastre în care ne-am bucura sunt o pierdere pentru ca să avem un singur câștig, Hristos ?

Acestea sunt întrebări deosebit de serioase care cer răspuns de la fiecare.

Trei idei importante: să-L câștig pe Hristos, să fiu găsit în El, să-L cunosc pe El (3.8-11)

Putem pătrunde mult în caracterul unui om, dacă îi cunoaștem adevăratele lui dorințe și aspirații. Pasajul acesta ne dă posibilitatea să vedem care era caracterul apostolului Pavel. Se pare că dorințele lui sunt prezentate ca trei idei importante, toate în paragraful acestor patru versete, de la versetul 7 la 11.

Întâi, el dorea să-L câștige pe Hristos. În al doilea rând, să fie găsit în Hristos, într-o dreptate care este în întregime divină. În al treilea rând, să-L cunoască pe Hristos și identificare cu El în înviere, în suferințe, în moarte. Ne dăm seama de îndată că această a treia aspirație are mari adâncimi în ea. L-am putea avea în adevăr pe Hristos ca un câștig al nostru și pentru îndreptățirea noastră, și să fim totuși săraci și superficiali în cunoașterea lui Hristos de către noi. „Să-L cunosc pe El” se pare să fi fost chiar coroana dorințelor lui Pavel.

Dar nu-L cunoștea Pavel pe Hristos? Desigur, îl cunoștea, așa cum în adevăr orice credincios îl cunoaște. De fapt el îl cunoștea într-o măsură mult mai largă decât cei mai mulți credincioși. Totuși este o astfel de infinitate în Hristos, atâtea adâncimi de cunoscut, încât aici îl vedem pe apostol dorind să cunoască mai mult și mai mult. N-am luat și noi ceva, chiar puțin din spiritul apostolului? Nu dorim și noi să-L cunoaștem mai bine pe Mântuitorul nostru – nu numai să știm despre El, dar să-L cunoaștem pe El însuși în intimitatea dragostei Lui?

Cunoașterea lui Hristos prin Scripturi și prin Duhul Sfânt (3.10)

Cunoașterea lui Hristos de către noi se face prin Duhul Sfânt și îndeosebi prin Scripturi. Dacă am fi trăit în zilele Lui pământești, L-am fi cunoscut pentru puțin timp. Dar chiar și într-un astfel de caz, ar fi trebuit să spunem că „acum nu-L mai cunoaștem în felul acesta” (2.Cor. 5.16). când ucenicii Lui au fost acei puțini ani însoțitori ai Lui, au avut în adevăr o experiență foarte minunată, totuși în acel timp ei nu primiseră Duhul Sfânt ca la Cincizecime și de aceea au înțeles foarte puțin pentru moment. Numai după ce l-au pierdut prezența printre ei și au câștigat prezența Duhului Sfânt, ei au cunoscut în adevăr semnificația a tot ceea ce văzuseră și auziseră. Tot ce cunoaștem despre Hristos în mod obiectiv ne este prezentat în Scripturi, însă avem Duhul care locuiește în noi ca să facă toate vii în inimile noastre într-un fel subiectiv.

Cunoașterea lui Hristos în mod practic. (3.10)

Când cunoașterea lui Hristos, care ne este prezentată în mod obiectiv, ne este adusă în inimile noastre în mod subiectiv de către Duhul, ea ne conduce la un al treilea lucru: la cunoașterea Lui într-un fel experimental și practic. La aceasta face aluzie Pavel în parte de la urmă a versetului 10. Ordinea acestor cuvinte este semnificativă. Ordinea istorică în cazul Domnului nostru era: suferințele, moartea și învierea. Aici însă învierea vine întâi. Nici Pavel și niciunul dintre noi nu poate contempla suferințele sau moartea fără a fi întăriți de cunoașterea puterii învierii Lui. Învierea Lui este modelul și garanția pentru învierea noastră. În adevăr, învierea noastră depinde în totul de învierea Lui.

Dorința comuniunii cu suferințele Lui (3.10)

În timp ce apostolul realiza în spiritul lui puterea învierii lui Hristos, privea la „comuniunea suferințelor Lui” ca ceva de dorit. Dorea să fie făcut chiar asemenea cu moartea Lui! Până ce va veni Domnul putem să cunoaștem puterea învierii Sale într-un fel lăuntric și spiritual, totuși comuniunea suferințelor Sale și asemănarea cu moartea Lui sunt de un fel foarte practic. Pavel avea să guste suferința din cauza lui Hristos și în felul lui Hristos – suferință care avea să fie din aceeași categorie a acelor suferințe pe care Hristos însuși le-a îndurat din partea oamenilor. El avea să moară ca martor al adevărului, întrucât Hristos a murit în felul acesta. El dorea aceste lucruri.

Să punem deoparte câteva clipe de tăcere și să punem întrebări inimilor noastre. Dorim noi aceste lucruri? Mă tem că a pune întrebarea aceasta înseamnă a-i și da răspunsul. Poate puțini ar fi în stare să spună: „Cred că prin harul Domnului aş putea face față acestor lucruri, dacă aş fi chemat să sufăr în acest fel. Dar să le doresc? Nu.” Faptul că Pavel le-a dorit este o mărturie grăitoare a întregului nivel excepțional în care Hristos personal îi capturase inima și puterea învierii Lui îl umpluse cu un entuziasm sfânt. Fapt este că el era ca un atlet bine pregătit care alerga peste obstacole cu un entuziasm puternic pentru a ajunge la țintă. Versetele mai dinainte ne-au arătat cum aruncase de la el toate câte păreau avantaje, ca fiind piedici în alergarea lui. Versetele acestea ne spun că el nu va fi reținut de niciun obstacol, își va croi calea prin sârma ghimpată a suferinței și ca suferi apele morții, dacă în felul acesta își va atinge ținta.

La învierea dintre cei morți, oricare ar fi obstacolele (3.11)

Iar aceasta este chiar tăria versetului 11. Unele traduceri fac ca învierea să apară ca un fruct la care vrem să ajungem, cu o măsură de îndoială dacă vom avea parte de ea. Traducerea corectă este: „ca oricum să ajung la învierea dintre cei morți”. Oricum, el va ajunge acolo, oricare ar fi obstacolele, chiar și prin suferința morții de martir. Și nu este vorba numai de înviere, ci de învierea dintre cei morți, adică de cea dintâi înviere, din care Hristos este cel dintâi rod. În timp ce așteptăm această înviere, avem să cunoaștem puterea învierii Lui dintre cei morți, și în felul acesta să umblăm aici ca unii care suntem înviați împreună cu Hristos.

Un singur lucru; alergare pentru premiul chemării de sus (3.12-14)

Versetele 12-14 ne arată că gândul unei alergări era în mintea apostolului când scria epistola aceasta. Cuvântul „l-am obținut” se referă la primirea unui premiu. Dorea ca nimeni să nu gândească despre el că l-ar fi primit, sau că ar fi fost făcut desăvârșit. Poziția lui era încă în urmărire. El fusese apucat de Hristos, dar el încă nu apucase premiul. El era încă entuziast în urmărirea lui, întinzându-se ca un atlet zelos spre chemarea de sus în Hristos Isus.

Expresia „de sus” este folosită și în Coloseni 3.1: „căutați cele de sus”. Premiul chemării de către lucrurile de sus este desigur cunoașterea aceea deplină și perfectă a lui Hristos Însuși, care va fi posibilă pentru noi când trupurile noastre vor fi schimbate și formate asemenea trupului Său glorios, la venirea Sa.

Pavel era însetat după cunoașterea Lui mai adâncă, după cum am văzut, în timp ce încă alerga pentru a avea ca sfârșit premiul cunoașterii Lui depline. Dorința lui era atât de intensă încât făcea din el un om al unui singur lucru. Era caracterizat de un scop care îl absorbea intens și nu permitea ca ceva să-l abată de la ce era înaintea lui. Trăsătura aceasta, desigur, merge mai departe pentru a explica puterea uimitoare și plină de rod care îi caracteriza viața și lucrarea. Slăbiciunea și lipsa de rod care atât de des se arată în viețile și în slujirea noastră pot fi explicare de trăsăturile opuse din noi înșine – lipsa de scop și de preocupare. Timpul și energia sunt irosite în o sută și unu de lucruri fără valoare deosebită, în locul acestui „singur lucru” demn de urmărit. Nu așa stau lucrurile? De aceea să căutăm îndurare de la Domnul ca să putem spune într-o măsură mai mare: „Fac un singur lucru”.

A umbla în același fel, oricare ar fi progresul spiritual (3.15,16)

Chiar acest lucru ni-l spune versetul 15. Pavel se bucura să știe că și de alții care erau alături de el se putea vorbi ca fiind „desăvârșiți” sau maturi în Hristos: aceștia aveau același gând cu el în această privință. De asemenea alții cu greu făceau acest progres spiritual, și prin urmare puteau vedea lucrurile oarecum diferit. Aceștia sunt îndrumați să umble în același fel, potrivit cu cât cunosc acum, cu asigurarea că Dumnezeu îi va conduce mai departe până ce ei vor vedea lucrurile întocmai în felul în care fuseseră revelate apostolului însuși. E nevoie să punem aceste versete la inimă, pentru că ele exemplifică felul în care credinciosul mai spiritual și mai avansat trebuie să se poarte față de cei cu deprinderi mai neînsemnate ca ale sale. Tendința noastră naturală este să privim în jos la aceștia care ar fi mai puțin avansați ca noi, să-i disprețuim sau chiar să-i atacăm din cauza lipsei lor de conformare cu ceea ce gândim noi că ar fi drept. Tendința aceasta este în mod special pronunțată când avansarea cu care ne lăudăm noi înșine este mai mult un lucru al inteligenței decât cel al unei spiritualități reale.

Pavel ca păstor și ca exemplu (3.17)

Versetele 15 și 16 ne arată deci spiritul de adevărat păstor în Pavel; și în versetul 17 vedem că el poate să se prezinte loc ca un exemplu în viața și caracterul lui. Cineva amintea cuvintele cu care un poet descria cum arăta un păstor. E „atrage spre lumi mai luminoase, Și deschide calea”.

În versetele 15 și 16 îl vedem pe Pavel atrăgând pe frații săi mai slabi spre lumi mai luminoase. În versetul 17 îl vedem deschizând calea. Exemplul este, după cum știm, un lucru imens. Pavel putea spune filipenilor așa cum făcuse și efesenilor la încheierea slujirii sale: „v-am arătat și v-am învățat” (Fapte 20.20). Pentru el practica era la fel ca doctrina.

Pentru acest motiv el îi putea numi pe cei care se întorseseră la Dumnezeu prin el ca „împreună – imitatori” ai lui. El avea să fie un „exemplu”, adică un tip sau model pentru ei, și acest lucru era foarte necesar deoarece chiar în acele zile de început erau mulți care umblau în așa fel încât să tăgăduiască tot ce era specific creștinismului, deși încă pretindeau că erau în sfera mărturiei creștine. Aici nu ni se aduc înainte credincioși imaturi, ca în versetul 15, nici credincioși cu un fel de gândire stricat, ca în versetul 15 din capitolul 1, ci adversari al căror sfârșit este nimicirea. Aceștia sunt dați pe față cu un limbaj foarte tăios.

Vrăjmașii crucii lui Hristos strecurați prin adunări (3.18,19)

Trebuie să nu trecem cu vederea spiritul care-l caracteriza pe apostol când îi demasca. Nu era vorba de egoism sau de răzbunare, ci de un spirit de milă și de tristețe. El chiar plângea pe când scria demascarea lor. Mai mult, grija lui pentru filipeni era atât de mare încât deseori îi înștiințase mai dinainte cu privire la oamenii aceștia.

Prezentarea pe care le-o face are patru părți:

1.Ei erau dușmani ai crucii lui Hristos. Poate nu ai morții Lui, ci ai crucii Lui – acea cruce care înaintea lui Dumnezeu a pus sentința morții asupra omului a înțelepciunii și a gloriei lui.

2.Sfârșitul lor era pierirea. Chiar și numai acest fapt l-ar fi făcut pe Pavel să plângă pentru ei.

3.Dumnezeul lor era pântecel; adică poftel și dorințele lor îi stăpâneau, dorințe deseori grosolane, deși poate nu întotdeauna în același fel. Totuși întotdeauna, într-o formă sau alta, eul era dumnezeul lor.

4.Ei se glorificau în ceea ce era rușinea lor. Nu aveau nicidecum sensibilitate spirituală. În mințile lor toate erau inversate. Pentru ei lumina era întuneric și întunericul lumină; gloria era rușine și rușinea era glorie.

5.Gândurile lor erau îndreptate spre lucrurile pământești. Pământul era sfera gândurilor și religiei lor. Ei continuau tradiția celor despre care psalmistul (17.11) spunea: „își îndreaptă ochii, plecându-se spre pământ”.

Aceiași tradiție și în zilele noastre

Tradiția aceasta se continuă cu tărie. Generația celor ce se gândesc la pământ înfloare mereu. S-a înmulțit în adevăr în mod uimitor în sânul creștinătății. Necredincioșii care umplu atâtea locuri în clerul religios, care se numesc a fi creștini și controlează destinul multor denominații, are pretenția care nu se contestă la succesiunea ne-apostolică. Crucea lui Hristos care aduce rușine asupra mândriei și abilităților omului le este necunoscută. Omul - adică eul - este dumnezeul lor. Ei se glorifică în lucruri, cum sunt cel al descendenței lor din creația brută, care dacă ar fi adevărată ar fi doar spre rușinea lor. Pământul le umple viziunea. Îi ridiculizează pe credincioșii de tipul vechi al Noului Testament, ca fiind „din altă lume”. Ei sunt cu totul pentru lumea aceasta.

Cetățenia în ceruri, de unde Îl așteptăm ca Mântuitor (3.20,21)

Acum „cetățenia noastră este în ceruri”. Asocierea noastră vitală sunt acolo, în ceruri, nu aici, așa cum vor să învețe dușmanii crucii. Cerul este patria noastră și de fapt spre cer mergem. Dar înainte de a ajunge acolo trup și suflet, o schimbare măreață este necesară pentru trupurile noastre, și de această schimbare vom avea parte la venirea Domnului. Trupurile noastre smerite vor fi transformate în asemănarea trupului Său de glorie, și lucrarea puterii Sale mărețe este necesară pentru a se înfăptui lucrul acesta.

Atitudinea noastră este așteptarea Mântuitorului, care vine din ceruri, de care aparținem. El vine ca Acela care deține puterea cu care în final Își va supune toate lucrurile. Nu este un gând plin de duioșie că cea dintâi exercitare a acestei puteri a Lui va fi în direcția de a-Și supune trupurile firave ale sfinților Săi, fie care trăiesc, fie din morminte și a le face în asemănare cu Sine Însuși? Atunci, în asemănarea cu El, vom intra în tot ce cuprinde cetățenia noastră cerească.

De aceea să-L așteptăm pe Mântuitorul. Să ținem ochii inimii noastre îndreptați spre ceruri, pentru că mișcarea următoare de o importanță decisivă vine de acolo.

A sta tari în Domnul (4.1)

În cel dintâi verset sunt două cuvinte care ne îndreaptă gândurile spre ceea ce a fost mai înainte: „de aceea” și „astfel”. De aceea avem să stăm tari în Domnul; adică, pentru că sau ca urmare a ceea ce tocmai se spusese. Fusese vorba de chemarea noastră cerească, de cetățenia noastră cerească, de așteptarea acelui trup de glorie, făcut în asemănarea lui Hristos, cu care vom intra în partea noastră cerească. Aici nu este nicio nesiguranță! Și nicio dezamăgire când va veni clipa împlinirii acestor fapte. Putem foarte bine să stăm tari în Domnul.

Dar avem să stăm tari „astfel”; adică asemenea felului în care Pavel însuși a stat tare când ne-a descris cele din capitolul 3. Avem să fim „împreună - imitatori” (3.17) ai lui și să-l avem „ca un exemplu”, așa cum ne-a spus. Dacă și noi găsim în cunoașterea lui Hristos o perfecțiune care depășește infinit mai mult orice altceva, în adevăr vom „sta tari în Domnul”. Afecțiunile noastre, însăși ființele noastre vor fi atât de mult înrădăcinate în El încât nimic nu ne va putea clinti.

Același gând în Domnul (4.2,3)

Așa cum am observat mai înainte, dușmanul căuta să strice mărturia printre filipeni prin neînțelegere. În versetul 2 aflăm că în acel timp era neînțelegere între două femei bine cunoscute care erau în mijlocul lor. Apostolul se îndreaptă acum spre ele, pe nume, și le îndeamnă să fie cu un gând în Domnul. Aceste două cuvinte subliniate sunt foarte importante. Dacă amândouă aveau să vină în întregime sub stăpânirea Domnului, având inimile dăruite Lui, așa cum era Pavel, diferențele de gândire care existau în acel moment aveau să dispară. Gândirea pe care o avea Evodia cu privire la un anumit lucru, și gândirea pe care o avea Sintihia, aveau să dispară și gândirea Domnului avea să rămână. În felul acesta ele aveau să fie cu același gând, având gândul Domnului.

Versetul 3 pare să fie o rugămintă către Epafrodit, care se întorcea la Filipi ducând epistola aceasta, ca să le ajute pe aceste două femei în acea privință, pentru că în trecut ele fuseseră lucrătoare devotate în evanghelie, împreună cu apostolul, cu Clement și alții. Dacă ele putea fi ajutate, rădăcina principală a neînțelegerii avea să fie înlăturată.

Întotdeauna bucurie - și unele piedici (4.4,5)

Cu versetul 4 venim înapoi la îndemnul din cel dintâi verset al capitolului 3, unde ni s-a spus să ne bucurăm în Domnul. Aici se spune să ne bucurăm întotdeauna în Domnul; pentru că nu trebuie permis ca vreun lucru să ne abată de la ea. Mai mult, repetă cuvântul: bucurați-vă, ca să-l accentueze. Avem nu numai să credem și să ne încredem, avem de asemenea să ne bucurăm.

Aceasta ne conduce să ne oprim la lucrurile care ar împiedica bucuria noastră în Domnul. Spiritul aspru, care nu cedează și insistă întotdeauna asupra propriilor lui drepturi este unul din aceste lucruri, pentru că el este un izvor de nemulțumiri și de preocupare cu sine. În contrast cu aceasta, avem să fim caracterizați de calm și blândețe, pentru că Domnul este aproape și El va prelua cauza noastră.

Orice lucru adus în rugăciune; răspunsul, pacea lui Dumnezeu (4.6,7)

De asemenea sunt felurite încercări și griji ale vieții, lucruri care au tendința să ne umple inimile cu anxietate. În privința acestora, rugăciunea este resursa noastră. Trebuie să aducem mulțumiri împreună cu rugăciunile noastre, pentru că trebuie să fim întotdeauna atenți la îndurările abundente din trecut. Iar întinderea rugăciunilor noastre este limitată numai de cuvântul „orice”.

Scriptura ne invită să facem din orice lucru un subiect de rugăciune și să facem cunoscut lui Dumnezeu cererile noastre, cu toată libertatea. Nu este garanție, trebuie să notăm acest lucru, că nu se va da întotdeauna exact ce cerem. Înțelegerea de către noi a lucrurilor este foarte limitată și în consecință cerem deseori ceea ce, dacă ni s-ar dăru, n-ar fi nici spre gloria lui Dumnezeu, nici pentru binele nostru. Ceea ce ne este garantat este că inimile și mințile noastre vor fi păzite de pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere. Mereu, după ce creștinii au trecut prin încercări de care se rugaseră zadarnic să fie scutiți, îi vedem privind înapoi și spunând: „Mă minunez de mine însumi”. Nu pot să înțeleg cum am trecut printr-o încercare atât de grea și am fost ridicat totuși deasupra ei cu atâta pace”.

„Pacea lui Dumnezeu” trebuie deosebită de „pacea cu Dumnezeu” despre care citim în Romani 5.1. Aceea este pacea în relația noastră cu Dumnezeu, care vine din cunoașterea că am fost îndreptățiți înaintea Lui. Aceasta este pacea cu un caracter asemenea păcii lui Dumnezeu, care ne umple inimile când după ce l-am încredințat Lui totul în rugăciune, ne încredem în dragostea și înțelepciunea Sa pentru binele nostru și în consecință nu ne îngrijorăm de nimic.

#### Rugăciunea în Numele lui Hristos

De asemenea este bine să facem deosebire între rugăciunea așa cum este prezentată în acest pasaj și cum este prezentată în Ioan 14.13,14. Acolo Domnul vorbea îndeosebi grupului apostolic, în caracterul lor ca reprezentanți pe care El îi lăsa după El în lume și El le dă puteri depline în ce privește rugăciunea în Numele Lui. Sensul cuvintelor „în Numele Meu” este „ca reprezentanți ai Mei”. Rugăciunea aceasta în Numele Lui este un lucru plin de răspundere și solemn. Fiecare cec scris în adevăr în Numele Său va fi plătit de Banca Cerului. Trebuie numai să fim foarte atenți să nu scriem cecuri pentru scopuri pur personale, scuzându-le că sunt în Numele Său. Aceasta ar fi un fel de însușire greșită a unor fonduri. Și să ne amintim că în Banca Cerului se vede foarte clar care cec este în adevăr în Numele Său și care nu.

De asemenea, deși sunt o mie și una de lucruri în viețile noastre pe care cu greu le-am prezenta lui Dumnezeu în rugăciune ca fiind direct în legătură cu Numele și interesele lui Hristos, totuși avem libertatea deplină să le prezentăm lui Dumnezeu, și în adevăr așa cum suntem îndemnați să facem. Iar dacă așa facem, ne vom bucura de pacea lui Dumnezeu. Putem să nu ne îngrijorăm de nimic, în măsura în care ne rugăm pentru orice și suntem recunoscători pentru toate.

#### Gândire deplină de tot ce este adevărat și curat și de iubit (4.8,9)

Grija plină de anxietate fiind înlăturată din inimile noastre, rămâne loc să între tot ce este bun. Despre aceasta ne vorbește versetul 8 și ne arată importanța de a avea mintea plină de tot ce este adevărat și curat și de iubit, a căror exprimare perfectă se află în Hristos. Viețile noastre sunt controlate de gândurile noastre și de aceea se spune: „așa cum gândește în sufletul său, așa este el” (Prov.23.7). De aceea a avea gândurile pline cu ce este adevărat și drept și curat este ca o cale dreaptă care duce la o viață caracterizată de adevăr și dreptate și curăție. În mod inevitabil venim în contact cu mult rău, dar este dezastruos lucru să ne ocupăm de el fără a fi neapărată nevoie; ajunge o cauză a slăbiciunii spirituale.

Dar dacă exprimarea absolută și perfectă a acestor lucruri bune a fost în Hristos, s-a aflat de asemenea o manifestare foarte reală a lor în însăși viața apostolului. Filipenii nu numai că auziseră despre ele și le primiseră, dar le-au văzut în Pavel, și ceea ce au văzut, pe acestea aveau să le facă. De notat „faceți-le!” pentru că lucrurile admirabile care ne umplu gândurile trebuie să se arate practic în viețile noastre. Atunci în adevăr Dumnezeul păcii va fi cu noi, fapt care este chiar mai mult decât pacea lui Dumnezeu care ne umple inimile.

#### Darul primit de la filipeni, un motiv de bucurie (4.10)

Cu versetul 10 începe sfârșitul mesajelor epistolei și Pavel din nou se referă la darul pe care: l-au trimis filipenii. Darul acesta îi fusese un motiv de mare bucurie în închisoarea lui. Știa că el rămăsese în gândurile lor, dar nu avea ocazia să-i trimită un ajutor decât când s-a putut prin călătoria lui Epafrodit. Totuși bucuria lui a fost nu în primul rând pentru că îl ajutaseră în lipsurile pe care le avea, așa cum spunea el la începutul versetului 11, ci pentru că știa că aceasta însemna mai mult rod față de Dumnezeu, care va fi spre folosul lor în ziua care va veni, cum arată versetele 17 și 19.

#### Deprins să fie mulțumit în orice situația (4.11-13)

Vorbind despre lipsuri, apostolul este condus să ne dea o privire minunată a felului în care făcuse față suferințelor și închisorii. Aceste condiții tragice au devenit pentru el un izvor de învățătură practică, pentru că învățase să fie mulțumit. A fi mulțumit în împrejurările în care te găsești, oricare ar fi ele, nu era un lucru natural pentru Pavel și nici pentru noi. Dar el s-a învățat cu ele. Și i-a învățat, nu teoretic ci într-un fel experimental, prin trecerea prin situațiile cele mai potrivnice, cu inima plină de Hristos, așa cum vedem în capitolul 3. De aceea a fost în stare să facă față schimbărilor cele mai violente. A fi smerit sau în abundență, a fi sătul sau flămând, în lipsă, toate deveneau la fel pentru Pavel, pentru că Hristos era același, și toate resursele și bucuria lui erau în EL.

În Hristos, Pavel avea putere pentru toate, și aceeași putere în același fel este la dispoziția fiecăruia dintre noi. Numai dacă am profita de tot ce este în Hristos pentru noi, am putea face față la toate. Dar Pavel nu spunea, simplu, „aș putea”, ci „pot totul”. Este ușor să admiri eroismul minunat, superioritatea calmă care l-au caracterizat pe apostol, și nu este greu să distingi sursa puterii lui, dar este cu totul alt lucru să calci pe urma pașilor lui. Se pare că ar fi destul de greu pentru noi, dacă am trece prin împrejurări ca ale lui sau altele asemănătoare. Aici se arată de obicei slăbiciunea noastră. Ne conformăm lumii, suntem lipsiți de vigoare spirituală, ocolim suferința și ne lipsim de creștere spirituală. Noi nu putem spune: „Am învățat”... „știm”... „m-am deprins”... „pot totul”, așa cum putea spune Pavel.

#### Dărnicia filipenilor în trecut și în prezent (4.14-17)

Apostolul nu era în nici un sens dependent de darurile filipenilor sau ale altora, și vroia să se știe lucrul acesta; totuși, deși așa erau lucrurile, îi asigură într-un fel delicat și frumos că el era simțitor față de dragostea și devotamentul lor atât față de Domnul cât și față de el.

Recunoștea că filipenii străluceau în mod deosebit în harul acesta, și așa făcuseră din cea dintâi clipă când evanghelia ajunsese la ei. Ei se gândiseră la el în trecut, când nicio adunare nu făcuse acest lucru, în Macedonia și în Tesalonic, iar acum din nou în Roma.

Devotamentul filipenilor în privința aceasta se dovedea a fi mai mare pentru că erau foarte săraci, după cum înțelegem din 2 Corinteni 8.2. De asemenea ei înșiși fuseseră în necaz și experimentaseră multă bucurie în Domnul. Deseori noi nu ne arătăm gata să ajutăm sau suntem stângaci în privința aceasta pentru că propria noastră experiență în suferință și în împărsărire spirituală este foarte puțin adâncă.

Darul filipenilor, ca jertfă plăcută lui Dumnezeu (4.18)

După ce a primit darul lor prin Epafrodit, Pavel vroia ca ei să știe că avea de toate din belșug și că se bucura mult. Însă darul lor nu numai că a împlinit nevoia lui, dar era în felul unei jertfe primită de Dumnezeu, asemenea jertfelor de bună mireasmă despre care vorbește Vechiul Testament. În felul acesta, darul lor era și mai prețios.

Răsplata filipenilor, în glorie, după bogățiile „Dumnezeului meu” (4.19,20)

Deci ce fuseseră cei din Filipi? Deși săraci, și-au redus mai departe resursele lor mici, prin darurile lor pentru un prizonier bătrân care nu putea nicidecum să le dea ceva înapoi sau să-i ajute. Apostolul simțea lucrul acesta și în versetul 19 și-a exprimat încrederea cu privire la ei. Dumnezeu le va împlini orice trebuință. De notat cum vorbește despre El, ca „Dumnezeu meu” – Dumnezeu pe care Pavel îl cunoștea în mod practic. Dumnezeu lui va îngriji de toate, nu potrivit nevoii lor, nici chiar potrivit dorinței aprinse a lui Pavel în folosul lor, ci potrivit bogățiilor Lui în glorie în Hristos Isus. Ar fi fost un lucru minunat dacă Dumnezeu ar fi promis să îngrijească de trebuințele lor pe pământ în Hristos Isus. Bogățiile Sale în glorie sunt și mai minunate. Filipenii sau noi înșine nu vom fi bogați în lucrurile de pe pământ, totuși vom fi îmbogățiți în lucrurile gloriei. De aceea răsplata noastră va fi atunci când gloria lui Dumnezeu Tatăl nostru se va arăta în veci de veci.

Salutări de la toți sfinții și mai ales de la cei din Casa Cezarului (4.21-23)

Este interesant de notat că, în cuvintele de rămas bun, se găseau sfinți și în casa Cezarului. Capitolul 1 ne-a spus că lanțurile lui s-au arătat ca fiind în Hristos, în tot pretoriul, și putem presupune că în felul acesta au fost cunoscute și de Cezar. Cât despre unii dintre slujitorii lui, lucrurile au mers mai departe, pentru că s-au întors la Dumnezeu. Într-o cetățuie renumită a puterii dușmanului, unele suflete au fost strămutate din împărăția întunericului și aduse în împărăția Fiului dragostei Lui.

Triumfuri de felul acesta face harul! Cât de potrivită vine dorința de încheiere: „Harul Domnului Isus Hristos fie cu Duhul vostru!”.

[clickbible.org](http://clickbible.org)